

NORGES VASSDRAGS- OG ENERGIDIREKTORAT (NVE)

Postboks 5091 Majorstua

DIJ VUE./ DERES REF: BIEJJIE / DATO:
202504733 13.05.2025

MIJ VUE. / VÅR REF: AAMHTSREERIJE / SAKSBEHANDLER:
25/2705-2 Tor Mikalsen

0301 OSLO

Uttalelse til melding og forslag til konsekvensutredningsprogram - nye Aunfoss kraftverk - Grong kommune/

Vi viser til deres brev datert 14.03.2025 med høring av melding og forslag til konsekvensutredningsprogram – Nye Aunfoss kraftverk i Grong kommune.

Tiltaket gjelder opprustning/utvidelse av eksisterende Aunfoss kraftverk, som nærmer seg sin levetid. Et nytt Aunfoss kraftverk vil bygges i fjell parallelt med det gamle, og vil utnytte samme fall, men med større installert effekt og slukeevne. Anslag for arealbruk ved nytt kraftverk er ca 140 – 180 dekar til deponi avhengig av plassering og utforming. Utvidelsen er konsesjonspliktig etter vassdragsreguleringsloven § 3.

Sametinget har ansvar for å påse at samiske interesser blir vurdert ut ifra et helhetlig perspektiv ved planlegging etter Plan- og bygningsloven. Et viktig hensyn som skal ivaretas i planlegging etter loven er å sikre naturgrunnlaget for samisk kultur, næringsutøvelse og samfunnsliv (jf. § 3-1). Dette gjelder også for konsekvensutredning etter Vassdragsreguleringsloven.

I forslaget til konsekvensutredningsprogram er det forutsatt at følgende tema skal beskrives eller konsekvensutredes:

- Hydrologisk grunnlag
- Erosjon og sedimenttransport
- Naturfare
- Naturmangfold
- Vannmiljø og naturmangfold i vann
- Kulturminner og kulturmiljø
- Friluftsliv
- Reiseliv
- Landskap

- Verdensarv
- Landbruk og andre naturressurser
- Reindrift
- Elektromagnetiske felt
- Forurensning
- Klimagassutslipp
- Samfunn

Sametinget kan slutte seg til denne lista over temaer. Vi vil gjøre oppmerksom på at det kan finnes annen samisk utmarksutøvelse der bl.a. småbruk, fiske, jakt, duodji (tradisjonelt samisk håndverk) og sanking. Sametinget kjenner ikke til om dette vil gjelde for det omsøkte området, men Sametinget ønsker likevel at dette avklares. En slik avklaring gjøres enklest ved å ta dette opp som tema under møtene med reindriftsutøvere i området.

Reindrift

Hele tiltaksområdet og landskapet rundt inngår Nord-Trøndelag reinbeiteområde, der områdene sør/øst for Namsen inngår i Tjåehkere/Østre Namdal reinbeitedistrikt, og områdene nord/vest for Namsen inngår i Åarjel-Njaarke/Vestre Namdal reinbeitedistrikt.

I meldingens punkt 5.12 er konsekvenser for reindrift omtalt. Det sies blant annet: «*Tiltaket forventes ikke å påvirke reindriftras bevegelser, arealbruk eller tilgang på arealer negativt, ut over et potensiale for forstyrrelser i anleggsfasen og en begrenset og i stor grad midlertidig reduksjon i potensielle beiteområder innenfor Østre Namdal. Det forutsettes dialog og ev. tilpasninger i anleggsfasen, og tiltaket forventes da ikke å kunne få vesentlige konsekvenser for reindriftnæringen. Temaet reindrift foreslås likevel nærmere konsekvensutredet for Aunfoss kraftverk.*»

Sametinget er fornøyd med at de samlede virkningene av tiltaket sammen med allerede vedtatte planer og gjennomførte tiltak innenfor reinbeitedistriktet skal utredes. Sametinget understreker at det må benyttes en utreder som har kunnskaper om samisk reindrift, språk og kultur samt helst også kjennskap til lokale forhold.

Sametinget vil også minne om konsultasjonsplikten overfor representanter for eventuelt berørte samiske interesser, jf. Sameloven § 4-3. I tråd med § 4-5 bør reinbeitedistriktet få tilbud om konsultasjon om utredningsprogrammet og utredningen dersom de skulle ønske det.

Samiske kulturminner

I kap. 5.4 i forslag til utredningsprogram beskrives det at kulturminner skal utredes. For samiske kulturminner gjelder dette både materielle og immaterielle kulturminner. Det sies bl.a. også at «*Hvis eksisterende kunnskapsgrunnlag ikke er tilstrekkelig, skal det innhentes ny kunnskap og gjøres en fagkyndig vurdering som dokumenterer metoder, funn og usikkerhet*».

Sametinget ser per i dag ikke noe behov for nye kulturminneundersøkelser i forbindelse med tiltaket. Det viktig at utreder benytter seg av en institusjon/konsulent med nødvendig faglig og kulturell kompetanse i samisk kultur og samiske kulturminner i utredningsarbeidet.

Heelſegh / Med vennlig hilsen

Sten Olav Heahtta
konst. ossodatdirektevra/ konst. avdelingsdirektør

Tor Mikalsen
rådgiver/ráđđeaddi

Tjaatsege lea elektrovneles jááhkesjammie jih seedtesávva vuelietjaalegaph. /

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.

Hovedmottaker:

NORGES VASSDRAGS- OG
ENERGIDIREKTORAT (NVE)

Postboks 5091
Majorstua

0301

OSLO